

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak

Kierownik Katedry Prawa Rzymskiego i Historii Prawa Sądowego

OPIS MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

dla przedmiotu Łacińska terminologia prawnicza i retoryka na kierunku Prawo

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia:

Łacińska terminologia prawnicza i retoryka

2. Kod modułu kształcenia:¹

LTPiR (10-LTPiR-pj-s; 10-LTPiR-pj-n)

3. Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy albo fakultatywny):

Obowiązkowy

4. Kierunek studiów:

Prawo

5. Poziom studiów (I lub II stopień albo jednolite studia magisterskie):

Jednolite studia magisterskie (5 letnie)

6. Rok studiów:

Pierwszy rok studiów

7. Semestr (zimowy lub letni):

Semestr zimowy

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin:

Studia stacjonarne: 15 godzin wykładu

Studia niestacjonarne: 15 godzin wykładu oraz 15 godzin zajęć w ramach e-learningu.

9. Liczba punktów ECTS:

2 ECTS

10. Imię i nazwisko, tytuł lub stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy lub osoby prowadzącej zajęcia:

a) **Prof. dr hab. Wojciech Dajczak** (dajczak@amu.edu.pl)

b) **Dr Jan Andrzejewski** (j.and@amu.edu.pl)

11. Język wykładowy:

Język polski

II. Informacje szczegółowe

¹ Kod modułu (przedmiotu) z systemu USOS.

1. Cel modułu kształcenia:

Przyswojenie przez studenta omawianych w toku wykładu łacińskich terminów i zwrotów, poznanie możliwości posługiwania się nimi we współczesnej argumentacji prawniczej. Wyjaśnienie pojęcia retoryki prawniczej i zaznajomienie z określanymi po łacinie typowymi argumentami prawniczymi mającymi charakter dowodu retorycznego.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy są następujące:

Brak szczególnych wymagań w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów:

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
LTPiR_01	Ma rozszerzoną teoretyczną wiedzę i zasadach wykorzystania terminologii łacińskiego we właściwym komunikowaniu się językiem prawniczym. Potrafi posługiwać się obecną we współczesnym języku prawniczym terminologią łacińską w stopniu gwarantującym skuteczne jej wykorzystanie w komunikacji. Potrafi wykorzystać tę wiedzę w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie	K_W14, K_U02, K_U06
LTPiR_02	Ma pogłębioną wiedzę o aksjologicznej, a w szczególności etycznej istocie prawa wyrażanej za pomocą łacińskich maksym które mają w argumentacji prawniczej charakter dowodu retorycznego	K_W02
LTPiR_03	Ma pogłębioną wiedzę o teoretycznej istocie prawa, w zakresie wiedzy o tym jakie możliwości daje retoryka argumentacji prawniczej	K_W03
LTPiR_04	Potrafi uzasadnić swoje decyzje prawne z odwołaniem się do wyrażonych przy pomocy łacińskich maksym społecznie akceptowanych wartości. Posiada rozwiniętą umiejętność komunikacji interpersonalnej ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania maksym łacińskich w procesie podejmowania decyzji prawnych	K_K04, K_K07
LTPiR_05	Ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się prawa rodzimego i obcego w zakresie roli języka łacińskiego w powstawaniu nowożytnych języków prawniczych	K_W06

4. Treści kształcenia:

Nazwa modułu kształcenia: Łacińska terminologia prawnicza i retoryka (LTPiR)		
Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
TK_01	Przedstawienie znaczenia łaciny jako jednego z elementów europejskiej tradycji prawnej	K_W06

TK_02	Przedstawienie i omówienie znaczenia językowego i dogmatycznego wybranych pojęć, zwrotów i maksym łacińskich	K_W14, K_U02, K_U06
TK_03	Wyjaśnienie pojęcia retoryki, jego historycznej ewolucji ze szczególnym akcentowaniem wartości leżących u podstaw <i>ars oratoria</i>	K_W02, K_W03
TK_04	Prezentacja przykładów wykorzystywania terminologii łacińskiej we współczesnej argumentacji prawniczej w oparciu o orzecznictwo polskie, niemieckie, angielskie, ETPCz i ETS	K_K04, K_K07

5. Zalecana literatura:

podstawowa:

W. Dajczak, T. Giaro, F. Longchamps de Berier, *Warsztaty prawnicze. Prawo rzymskie*, Kraków 2012 lub późniejsze (rozdział 1.2 Łacińskie maksymy prawnicze)
J. Stelmach, *Kodeks argumentacyjny dla prawników*, Kraków 2003

dodatkowa:

K. Burczak, A. Dębiński, M. Jońca, *Łacińskie sentencje i powiedzenia prawnicze*, Warszawa 2007;
Marek Tulasz Ciceron, O mówcy, tł. B. Awianowicz Kęty 2010;
R. Domingo (red.), *Principios de Derecho Global. Aforismos juridicos comentados*, Navarra 2003;
Z. Dyka, Kompetencje retoryczne prawnika, *Palestra* 9-10/2008, <http://www.palestra.pl> ;
W. Gast, *Juristische Rhetorik*, Heidelberg 2015;
M. Kochan, *Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach*, Kraków 2005;
M. Korolko, *Retoryka i erystyka dla prawników*, Warszawa 2001;
Marek Fabiusz Kwintilian, *Kształcenie mówcy*, tł. M. Brożek, Wrocław 2005;
L. Morawski, *Argumentacje, racjonalność prawa i postępowanie dowodowe*, Toruń 1988;
A. Schopenhauer, *Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów*, tł. B. i Ł. Konorscy, Gliwice 2007;
J. Ziomek, *Retoryka opisowa*, Wrocław/Warszawa/Kraków 2000.

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu:

E-learning jest przewidziany wyłącznie na studiach niestacjonarnych w ramach wykładu (15 godzin wykładu oraz 15 godzin e-learningu).

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Ewentualne informacje o charakterze i dostępności materiałów potrzebnych do zajęć przekazują prowadzący zajęcia na początku roku akademickiego.

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania:

Nazwa modułu (przedmiotu): Łacińska terminologia prawnicza i retoryka (LTPiR)			
Symbol efektu kształcenia dla modułu ²	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć ³	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia ^{4 5}
LTPiR_01	TK_02	Wykład z prezentacją przy pomocy PowerPoint.	Pisemne zaliczenie na ocenę

² np. PK_01 – kod modułu kształcenia wg tabeli w pkt. II.3.

³ np. TK_01 – symbol treści kształcenia wg tabeli w pkt. II.4.

⁴ Proszę uwzględnić zarówno oceny formujące (F) jak i podsumowujące (P).

⁵ Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących ocenie osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.

LTPiR_02	TK_03	Wykład z prezentacją przy pomocy PowerPoint.	Pisemne zaliczenie na ocenę
LTPiR_03	TK_03	Wykład z prezentacją przy pomocy PowerPoint.	Pisemne zaliczenie na ocenę
LTPiR_04	TK_04	Wykład z prezentacją przy pomocy PowerPoint.	Pisemne zaliczenie na ocenę
LTPiR_05	TK_01	Wykład z prezentacją przy pomocy PowerPoint.	Pisemne zaliczenie na ocenę

Przykładowe podstawowe pytania z zaliczenia na ocenę:

- przetłumacz z języka łacińskiego na polski:

* turpitudinem suam allegans nemo audiatur

*rati habitio mandato comparatur

*nasciturus pro iam nato habetur quotiens de commodis eius agitur

*audiatur et altera pars

*servitutibus civiliter utendum est

*mora debitoris

- Wyjaśnij istotę, znaczenie w dyskursie prawniczym i daj przykłady argumentów *a rerum natura*, *a cohaerentia*, *ex auctoritate* oraz argumentu psychologicznego

- Rozwiąż kasus, wykorzystaj dla znalezienia rozwiązania i jego uzasadnienia odpowiednią, poznaną na zajęciach regułę lub reguły łacińskie:

- Zosia wykonuje usługi przewozu samochodem. Na pytanie Jadzi, ile będzie kosztował przejazd z plaży do centrum miasta odpowiedziała 30. Jadzia skorzystała z tej usługi wraz z dwójką swoich dzieci. Gdy dotarli na miejsce Zosia zażądała 90 twierdząc, że cena jest 30 za osobę. Powstał spór. Zaproponuj rozwiązanie, zbuduj uzasadniającą go argumentację.

2. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS):

Nazwa modułu (przedmiotu): Prawo karne (PK)	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności ⁶
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	Studia stacjonarne: 15 godzin wykładu Studia niestacjonarne: 15 godzin wykładu, oraz 15 godzin zajęć w ramach <i>e-learningu</i>
Praca własna studenta (łącznie wszystkie formy) ^{7 8}	Studia stacjonarne: 45 godzin (60 godzin wynikających z 2 punktów ECTS minus 15 godzin z planu) Studia niestacjonarne: 30 godzin (60 godzin wynikających z 2 punktów ECTS minus 30)

⁶ Godziny lekcyjne, gdzie 1 godzina lekcyjna oznacza 45 min.

⁷ Praca własna studenta – przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu.

⁸ Przy przeliczeniu 30 godzin pracy studenta na 1 punkt ECTS. Wtedy pracę własną studenta należy obliczyć poprzez iloczyn 30 i liczby punktów ECTS dla danego modułu, pomniejszony o łączną liczbę godzin poświęconych na zajęcia w planie.

	godzin z planu)
Suma godzin	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla modułu (przedmiotu)	2

3. Sumaryczne wskaźniki ilościowe:

- a) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:

2 punktów ECTS

- b) Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak ćwiczenia:- nie są oferowane

W skład tego całego modułu wchodzi: wykład jak również zajęcia w ramach e-learningu (jako pochodne wykładu na studiach niestacjonarnych).

4. Kryteria oceniania:

Stosuje się następujące kryteria oceniania studenta:

- a) **Poprawność przyswojenia omawianych pojęć, zwrotów i maksym łacińskich ,**
- b) **Umiejętność dostrzegania wartości leżących u podstaw omawianych ,maksym łacińskich**
- c) **Zrozumienie kiedy sięganie do terminologii łacińskiej jest użyteczne a kiedy niepożądane w argumentacji prawniczej**
- d) **Poprawne używanie języka polskiego**
- e) **poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu.**

Wojciech Dajczak